

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacramentum Ordinis

Biesmann, Caspar

Coloniæ Agrippinæ, 1694

Caput VI. Assignatur singulis Ordinibus Materia & Forma.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42240

CAPVT VI.

*Assignatur singulis Ordinibus
Materia & Forma.*

Materia &
forma O.
stiaratus,
ex utrisque
colligitur
munus
Ostiarii.

PRæcedenti cap. diximus de materia & forma Ordinum in genere ; in præsentī statuemus materiam & formam propriam cuiusvis Ordinis. Initium facio ab Ordine infimo. Ostiaratus materia remota sunt claves, quas dum porrigit Episcopus, profert hanc formam. sic agite [quando plures ordinantur] quasi reddituri Deo rationem pro iis rebus, quæ his clavibus includuntur. Ex quo patet Ostiarii munus esse res & deposita Ecclesiæ fideliter custodire, arcere eos, quibus non licet interesse sacris. Aperire autem & claudere templi januas, pulsare campanas, accidentarium est munus Ostiarii ut docet Tannerus *Disp 7 quest 2. n 43.* Lectoratus materia remota est liber Lectionum sive Epistola-

ftolarum, qui ab ordinante traditur cum hac forma: Accipite, & estote verbi Dei relatores, habituri, si fideliter & utiliter impleveritis officium vestrum, partem cum iis, qui verbum Dei bene administraverunt ab initio. Lectoris proinde principale munus est, legere lectiones veteris & novi Testamenti, hujus tamen Ministerii hodie in Ecclesia non est usus, sicuti nec eorum, quæ suprâ Ostiariis ex officio agenda diximus, cum neque Lectores ad legendas modò dictas lectiones, neque Ostiarius ad prædicta munia, ut quotidiana docet experientia, adhibeantur, nam quæ ex his principaliora sunt, nunc fere Sacerdotibus aut aliis in majore Ordine constitutis committuntur. Veniunt etiam nomine libri lectionum libri Prophetarum, item Homiliarum sive Sermonum, qui legi solent è sanctis Patribus in Ecclesia.

Tann. Tom. 4. Diss. 7. q. 2. n. 48.

B

Nam

Materia &
forma Ex-
orcistatus
cum officio
suo, quod
à juniori-
bus cautè
exercen-
dum erit.

Nam his libris contentæ sunt
veræ & propriæ lectiones ab
Ecclesia legi solitæ, ut patet
in quotidiano usu Breviarii.
Exorcistatus materia remota
est liber Exorcismorum quem
ordinans tradit cum hac for-
ma: Accipite & commendate
memoriæ, & habete potesta-
tem imponendi manus super
energumenos, five baptizatos,
five catechumenos. Ex qua
forma liquet officium exor-
cistæ esse pellere dæmones è
corporibus hominum, ut sic
fiant apti ad debitè assisten-
dum Sacrificio Missæ. Verum
quia hoc Ministerium ma-
gnam prudentiam requirit,
hinc nemo huic muneri se in-
gerat sine consilio virorum
prudencium ac piorum, & im-
primis sine præscitu sui supe-
rioris, præsertim cum Eccle-
sia jam abundet Sacerdotibus,
qui cum majori prudentia ac
discretionè hoc munus susce-
pturi videntur. Acolythatus
materia remota est duplex, ni-
mirum

Materia &
forma Aco-
lythatus
cum suo
ministerio.

mirum ampullæ vacuæ aut
saltem una, & candelabrum
cum cereo extincto, quod po-
sterius ordinans porrigit cum
hac forma: Accipite cerofera-
rium [idem est, quod cande-
labrum cum cereo] ut sciatis
vos ad accendenda Ecclesiæ
luminaria mancipari in nomi-
ne Domini. Quæ omnia satis
inducant munus Acolythi du-
plex esse: Primum præparare
ampullas vini & aquæ ad Sa-
crificium Missæ, eâque porri-
gere Subdiacono in Missa. Al-
terum afferre cereos ad idem
Sacrificium, eique ministrare.
Subdiaconatûs materia remo-
ta est Calix vacuus cum super-
posita patena, quæ Episcopus
porrigens utitur hac formâ:
Videte, cujus Ministerium vo-
bis traditur, ideo, vos admo-
neo, ut itâ vos exhibeatis, ut
Deo placere possitis. Et qui-
dem Calix, qui tangendus tra-
ditur debet esse consecratus,
prout patet ex usu Ecclesiæ &
authoritate Palai. P. 4. n. 16.

Materia &
forma Sub-
diaconatûs
cû munitis
suis.

& aliorum contra alios. Tann.
& Dicast. Tom. 2. in 3 part. Tr. 6.
Disp. 1. dub. 12. cum quibusdam
aliis, contra plerosque Schola-
sticos, arbitrantur ad essentiã
Subdiaconatus tanquam ma-
teriam necessariam requiri li-
brum Epistolarum, qui ab E-
piscopo tradi solet cū hac for-
ma: Accipe librum Epistolarū,
& habe potestatem eas legendi
in Ecclesia sancta Dei, tam pro
viviis quàm defunctis, in no-
mine Patris, & Filii, & Spiritus
sancti. Et quidem cum per tra-
ditionem libri Epistolarum,
ut patet ex forma, specialis
conferatur potestas non om-
nino improbabiler asserunt
citati AA. librum Epistolarum
esse de essentia hujus Ordinis.
Ampullæ cū vino & aqua, item
bacile id est pelvis cum vase &
manutergio, quæ juxta ponti-
ficale tradi solent ab Archi-
diacono, non sunt de essentia
hujus Ordinis, quia aliàs ab
Episcopo tanquam proprio
hujus Ordinis Ministro tradi
deberent: vestimenta autem,
quibus

quibus induitur Subdiaconus, sicut & ea, quæ induit Diaconus, cum per illa nulla denotetur, specialis potestas, non spectant ad valorem Ordinis. Ex his rectè inferes munus Subdiaconi esse calicem & patenam ad usum Sacrificii præparare, ampullas cum vino & aqua Diacono præbere, aquam ad lavandas manus infundere, Epistolam ex Officio & solemniter in Missa legere. Diaconatus materia remota sunt secundum Durandum solæ manus Episcopales, quæ ordinando imponuntur cum hac forma: Emitte in eum, quæsumus Domine Spiritum S. &c. Secundum Vasq. & Bonac. solus liber Evangeliorum, qui traditur cum hac forma: Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis quàm defunctis, in nomine Domini Laym. lib. 5. Tr 9. cap. 5. cum Henriq. Bellarm. & aliis, tam manus Episcopales quam librum Evangeliorum

Materia & forma Diaconatus & ejusdem munia.

vult esse materiam hujus Or-
 dinis : & quidem de libro
 Evangeliorum non potest esse
 dubium , cum in Conc. Flor.
 expressis verbis dicatur , Dia-
 conatum per libri Evangelio-
 rum dationem conferri. Nec
 obstat quod liber Evangelio-
 rum nondum fuerit scriptus
 tempore Apostolorum , quo
 tamen tempore creati sunt
 Diaconi ; nam Christus juxta
 Bellar. Soto & alios non de-
 terminavit in particulari & in
 individuo materias singulorū
 Ordinum , sed reliquit id
 Apostolis & Ecclesiæ suæ , ut
 in particulari determinarent
 materiam quâ pro diversitate
 temporis significaretur munus
 & officium cuiusque Ordinis.
 Proinde verosimile est , in
 primitiva Ecclesia Subdiaco-
 natum & Diaconatum primo
 quidem collatos fuisse cum
 materia nobis modò ignota,
 dein scriptis Epistolis & E-
 vangelis , cum libro Epistola-
 rum & Evangeliorum. Cæte-
 rum

Quomodo
 liber Evan-
 geliorum,
 possit esse
 materia
 Diaconatus
 cum hic
 nondum
 scriptus
 fuerit tem-
 pore Apo-
 stolorum :
 quo tamen
 Diaconi
 creati sunt.

rum munus Diaconi est can-
tare solemniter Evangelium
in Missa, ministrare immediatè
Sacerdoti in omnibus, quæ
pertinent ad Missæ Sacrifi-
cium, ex commissione Episcopi
aut Parochi prædicare imò
accedente justâ & gravi causâ
ex eorundem commissione
solemniter baptizare, & Eu-
charistiam ministrare, quæ
Diaconorum ampla potestas
certè non sufficienter designa-
tur per solam libri Evangelio-
rum traditionem, sed insuper
per manuum Episcopaliū
impositionem cum forma de-
precatória, ut in eum descen-
dat gratia Spiritus sancti ad
tam nobile ministerium dignè
obeundum, ita, ut hæc solâ
ratione persuasus non dissen-
tiam à supra citatis Authori-
bus, qui hanc manuum impo-
sitionem simul statuunt mate-
riam hujus Ordinis. Sacerdo

tii five Presbyteratus materia
remota duplex est. Prima est
Calix cum vino & patena cum

Materia &
forma Sa-
cerdotii:
item munia
illi annexa,

B 4 Hostia,

Hostia, quæ dum tradit Episcopus, hanc formam pronuntiat: Accipe potestatem offerendi Sacrificium Deo, Missasque celebrandi, tam pro vivis quam pro defunctis, in nomine Domini. Altera sunt manus Episcopales, quas dum imponit super caput ordinandi addit hanc formam: Accipe Spiritum sanctum, quorum remiseris peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris, retenta sunt. Ex quibus manifestum fit, munus Presbyteri esse, offerre Sacrificium Missæ, absolvere à peccatis, baptizare, populum Christianum, cuius nomine quotidie Missam offert, verbo & exemplo pascere, Benedictiones aquæ & similes facere, utpote cuius manus non modò ab Episcopo unguuntur & consecrantur, sed quotidie à còtactu sacratissimi Corporis Christi sanctificatur, ut non imèritò illa Th. Kemp. verba *Lib. 4. Cap. 11.* cuiusvis Sacerdoti studiosè inculcem.

O quam

O quam mundæ debent esse manus illæ, quàm purum os, quàm sanctum Corpus, ad quem toties ingreditur Author puritatis! ex ore Sacerdotis nihil nisi sanctum, nihil nisi honestum & utile procedere debet verbum, qui tam sæpè Christi accipit Sacramentum. Væ Sacerdoti, qui sacris manibus suis ea libidinose contractat, aut ore & animo volvit, quæ inter Sanctos nec nominari debent. Ore hominem irato cælo narum, quisquis amas putidi corporis fallacem speciem, in putredinem & vermes unâ tecum brevi resolvendam! Hoc Corpus, quod in tui perniciem cœcè amas, erit aliquando horror & timor tibi, videbis & fugies ab illo. Heu miserum te! vermium massa, & omnis fœtoris compendium tibi est in deliciis, & non amas Crucifixum tuum, omni pulchritudine pulchriorem, omni bonitate meliorem, cui, ut

Sacerdos
consideratis
excellentiâ
& sanctita-
tem sui
Ministerii,
solicite
curet
munditiem
mentis &
corporis.

Materia
& forma
Episcopatus
cum
annexis
muneribus

loquitur castissima Agnes,
Angeli serviunt, cujus pul-
chritudinem Sol & Luna
mirantur. Episcopatus mate-
ria remota, sunt manus Epi-
scopales trium Episcoporum
aut certe unius Episcopi assi-
stentibus, ex dispensatione
Pontificis, duobus Sacerdoti-
bus (ita enim non semel factū
fuisse ostendit Archdekin.
P. 3 Tr. 4. Cap. 7. de Sacram. Ord.)
quæ manuum impositio fit
cum hac brevi forma à tribus
Episcopis simul prolatâ: accipe
Spiritus sanctum. Alii docent
ad essentialiam materiam per-
tinere quoque librum Evan-
geliorum, qui ab eisdem
imponitur supra cervicem &
scapulas ordinandi. *Dicast.
Tr. 6. de Ordin. Disp. 1 n. 126.*
Unctio autem quâ consecra-
tor Episcopus (nam alii duo
dicuntur assistentes) ungit
caput, & manus ordinandi,
nō spectat ad essentialiam huius
Ordinis, cum apud Græcos
hæc Unctio fieri non soleat,
quos

quos veris Episcopis caruisse
dicendum non est. Gob. Tr 8.
Cap 5 n 131. Atque hæc tam
solemnis per impositionem
manuum & libri Evangelio-
rum facta à tribus Episcopis
Ordinatio innuit specialem
potestatem, quam Episcopus
accipit supra reliquos Sacer-
dotes. Proinde munus ejus
est, Ordines conferre, insignire
fideles Sacramento Confirma-
tionis, Chrisma conficere,
Olea infirmorum & catechu-
menorum, templa, vestes &
vasa ad usum Sacrificii conse-
crare: Quamvis horum aliqua
ex commissione Pontificis aliis
quoque Sacerdotibus delegari
possint.

CAPVT VII.

*Quid agendum in dubio
de valore Ordinis.*

IN dubio de valore Ordinis **D**ubitans
quando sunt rationes pro- ut una valie
babiles, pro nullitate & vali- de Ordinē
susciperit,
B 6 ditate quid faciet.